

Οδηγός καλής πρακτικής διαχείρισης και προστασίας του φυσικού Περιβάλλοντος

Μ. Μπερέτσος, Δασολόγος – Περιβαλλοντολόγος, Γενικός Διευθυντής Αναπτυξιακής Πάρωνα. Αναπτυξιακή Ανώνυμη Εταιρεία ΟΤΑ

Περίληψη

Αντικείμενο της εισήγησης αποτελεί η παρουσίαση ενός Οδηγού που αφορά σε προστατευόμενες περιοχές όπου μέσα από την εξασφάλιση της συνεργασίας τοπικών φορέων μπορεί να επιτευχθεί η διαχείριση και προστασία του φυσικού περιβάλλοντος.

Η Ελλάδα σε εφαρμογή της κοινοτικής οδηγίας για τα ενδιαιτήματα θα πρέπει να δημιουργήσει προστατευόμενες περιοχές και να εφαρμόσει διαχειριστικά μέτρα για τη διατήρηση της βιοποικιλότητας τους. Έτσι, έχουν συσταθεί 27 Φορείς Διαχείρισης προστατευόμενων περιοχών (ΦΔΠΠ) που καλύπτουν συνολικά 61 περιοχές του δικτύου NATURA 2000.

Διάφορες έρευνες, με ερωτηματολόγια κυρίως, που διεξήχθησαν από πανεπιστήμια, ερευνητικούς φορείς ή περιβαλλοντικές οργανώσεις σε σχέσεις με τους λειτουργούντες ΦΔΠΠ διαπιστώνουν μια σειρά από κενά στη λειτουργία του συστήματος των προστατευόμενων περιοχών μέσω των Φ.Δ.Π.Π..

Το βασικότερο εργαλείο για μια προστατευόμενη περιοχή είναι το Σχέδιο Διαχείρισης, όπου εξετάζονται όλες οι δράσεις που μπορεί να αναλάβει ο Φ.Δ.Π.Π. για μια πενταετία. Η εκπόνηση και υλοποίηση τους με στόχευση για την ευρύτερη δυνατή συμμετοχή και διαφάνεια είναι το σημαντικότερο για μια «καλή πρακτική» για τη διαχείριση και προστασία του φυσικού περιβάλλοντος. Ο επανακαθορισμός του τρόπου υλοποίησης του Σχεδίου Διαχείρισης, ο προσδιορισμός των στόχων και η διαδικασία λήψης αποφάσεων, είναι ενέργειες που μπορούν να εφαρμοστούν από τους Φ.Δ.Π.Π., ακολουθώντας διαδικασίες που έχουν δοκιμαστεί από δεκαετίες σε άλλες χώρες της Ευρώπης και της Αμερικής, ασκώντας μια αποτελεσματική πολιτική διατήρησης του φυσικού περιβάλλοντος με αποδοχή από την τοπική κοινωνία.

Ένα δεύτερο ζήτημα που εξετάζεται είναι τα χρηματοδοτικά μέσα για μια Γεωργία συμβατή με τη διατήρηση βιοποικιλότητας στις προστατευόμενες περιοχές.

Η μεθοδολογία προσέγγισης του θέματος, ακολουθεί την παρουσίαση κατηγοριών των προστατευόμενων περιοχών στην Ελλάδα, ανάλυση της υφιστάμενης κατάστασης σε περιοχές λειτουργίας Φ.Δ.Π.Π. στο Οικολογικό Πάρκο Πάρωνα – Υγρότοπου Μουστού, στον Εθνικό Δρυμό Ολύμπου και στο Εθνικό Πάρκο Λιμνοθαλασσών Μεσολογίου – Αιτωλικού, στην έννοια της διαχείρισης και των μηχανισμών διαχείρισης, στις αρμοδιότητες των φορέων και στα βασικά στάδια σύνταξης ενός διαχειριστικού σχεδίου, στο οποίο σημαντική είναι η συμμετοχική διαδικασία.

Τα εμπειρικά στοιχεία προέρχονται κύρια μέσα από τη λειτουργία των ΦΔΠΠ των προστατευόμενων ζωνών στον Πάρωνα – Υγρότοπο Μουστού, τον Όλυμπο και στις ζώνες του Μεσολογίου στην Αιτωλοακαρνανία, που εντάσσονται στο δίκτυο NATURA 2000.

Ενδεικτικά στοιχεία σχετικά με τα συμπεράσματα αναφέρονται στην αποτελεσματικότητα της συνεργασίας και της συμμετοχικής διαδικασίας στην προστασία του περιβάλλοντος.

Τα ζητήματα σχεδιασμός με συμμετοχή των εμπλεκόμενων και εφαρμογή αγροπεριβαλλοντικών μέτρων, τα γνωρίζουν πολύ καλά οι Αναπτυξιακές Εταιρείες της Τοπικής Αυτοδιοίκησης. Η στενή συνεργασία τους με τους ΦΔΠΠ μπορεί να αποβεί σε όφελος και των δύο φο-

ρέων και κυρίως σε όφελος του φυσικού περιβάλλοντος, των συμβατών παραγωγικών διαδικασιών και της κοινωνίας.

Βιβλιογραφία

Conservation Measures Partnership *Open Standards for the Practice of Conservation, Version 2.0*. These standards are the product of inputs, field tests, discussions, and debates among many CMP members and their partners. This version of the *Open Standards* comes 3 years after the release of Version 1.0 and reflects how thinking has evolved overtime as various organizations within and outside the CMP have tried to operationalize the *Standards*.

Salafsky, N., Margoulis, R. and Redford, K., *ADAPTIVE MANAGEMENT: A Tool for Conservation Practitioners*. Biodiversity Support Program. USA., 2001.

Εκπαιδευτικές παρουσιάσεις της Foundations of success (FOS – EUROPE) από την Ilke Tilders.